

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ

ΔΙΑΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΕΝΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΚΙΝΟΥΝΤΑΙ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ “ΕΡΜΗΣ” ΚΑΙ ΑΦΟΡΟΥΝ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ

Η προαναφερθείσα Διατραπεζική Συμφωνία έχει σαν στόχο τη δημιουργία πλαισίου που θα προσδιορίζει τις προθεσμίες εκτέλεσης εντολών μεταφοράς πιστώσεων, και την υπό προϋποθέσεις αμοιβή της τράπεζας στην οποία διαβιβάζεται η εντολή μεταφοράς της πίστωσης υπέρ ενός δικαιούχου (Τράπεζα Δικαιούχου) και συμπληρώνει και επεκτείνει την από 10.4.2001 Διατραπεζική Συμφωνία για τις διασυνοριακές μεταφορές πιστώσεων μέχρι 50.000 ευρώ.

Η Διατραπεζική Συμφωνία έχει σαν πεδίο εφαρμογής τις εντολές πληρωμής πελατείας που διακινούνται μέσω του συστήματος ΕΡΜΗΣ της Τραπεζής της Ελλάδος και αφορούν:

α) εγχώριες μεταφορές πιστώσεων ανεξαρτήτως ποσού και

β) Διασυνοριακές μεταφορές πιστώσεων άνω των 50.000 ευρώ.

1. Σύμφωνα με τη συμφωνία, η Τράπεζα του Εντολέα, δηλαδή η Αποστέλλουσα τράπεζα, θα καταβάλλει προμήθεια στην Τράπεζα του Δικαιούχου, 3 ευρώ για κάθε εγχώρια μεταφορά πίστωσης μέχρι 50.000 ευρώ, που θα εκτελείται με τη βοήθεια του συστήματος ΕΡΜΗΣ και για την οποία τα έξοδα της εντολής επιβαρύνουν τον Εντολέα (χαρακτηρισμός της εντολής ως OUR).

2. Τα έξοδα εκτέλεσης για διασυνοριακή και εγχώρια μεταφορά πίστωσης άνω των 50.000 ευρώ, θα προσδιορισθούν διατραπεζικά στο μέλλον.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΜΕ ΤΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ “ΕΡΜΗΣ”

Ο “Κώδικας Ενεργειών των Τραπεζών κατά την ανταλλαγή μηνυμάτων μεταφοράς πιστώσεων με τη βοήθεια του συστήματος ΕΡΜΗΣ”, έχει σαν στόχο την εξασφάλιση συνθηκών ομαλής λειτουργίας της διατραπεζικής αγοράς στα πλαίσια αυτού του συστήματος.

Ο Κώδικας Ενεργειών Τραπεζών θίγει μεταξύ των άλλων θέματα που αφορούν τη διαχείριση της ρευστότητας του συστήματος, την ορθή συμπλήρωση των εντολών, και τη μεθοδολογία επιστροφής λανθασμένων διατραπεζικών εντολών.

ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΟΙ ΑΡΓΙΕΣ ΤΟΥ TARGET/HERMES ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Μετά την ένταξη της χώρας στην ONE, δηλαδή από την 1.1.2001, το σύστημα HERMES (Hellenic Real Time Money Transfer Express System), το οποίο έχει αναπτύξει η Τράπεζα της Ελλάδος για τη διατραπεζική μεταφορά κεφαλαίων, αποτελεί πλήρες τμήμα του ευρωπαϊκού συστήματος TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system), το οποίο λειτουργεί με ευθύνη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Συνεπώς το σύστημα HERMES ακολουθεί υποχρεωτικά, μεταξύ άλλων, και το πρόγραμμα αργιών του συστήματος TARGET.

Το πρόγραμμα αργιών του συστήματος TARGET δεν συμπίπτει με εκείνο των αργιών του τραπεζικού συστήματος της χώρας μας. Αυτό έχει σαν συνέπεια άμεση λήψη αποφάσεων σε διατραπεζικό επίπεδο για το πώς θα λειτουργούν οι τράπεζες, όταν το TARGET/HERMES είναι ανοικτό ενώ στη χώρα έχουμε τραπεζική αργία αλλά και το αντίστροφο.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών επεξεργάστηκε μια σειρά προτάσεων τις οποίες και διαβίβασε στην Τράπεζα της Ελλάδος προκειμένου να αντιμετωπισθούν σφαιρικά οι επιπτώσεις στο σύνολο του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΟΛΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ

Με στόχο τον περιορισμό της δολίας χρήσης των καρτών στο σύνολο των τραπεζών προκύπτει η ανάγκη δημιουργίας Βάσεων Πληροφοριών, με στοιχεία συμπεριφοράς επιχειρήσεων και κατόχων καρτών οι οποίοι διενεργούν συναλλαγές με κάρτες για τις οποίες έχει παρατηρηθεί ή είναι πιθανή δολία χρήση. Οι Βάσεις Πληροφοριών θα είναι στη διάθεση όλων των τραπεζών που θα συμμετάσχουν στο σύστημα και οι περιεχόμενες πληροφορίες θα συμβάλουν στον περιορισμό της δολίας χρήσης των καρτών στο σύνολο των τραπεζών-μελών της Ένωσης. Ο τρόπος αξιοποίησης των πληροφοριών θα

καθορίζεται σύμφωνα με τις επιχειρηματικές αποφάσεις της κάθε τράπεζας.

Η ανάθεση του έργου της διεξαγωγής του συνόλου των απαιτούμενων εργασιών για την υλοποίηση, οργάνωση και λειτουργία των βάσεων πληροφοριών (αρχείων) και τη διεξαγωγή του συνόλου των απαιτούμενων εργασιών αποφασίσθηκε να γίνει στην εταιρεία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ, λόγω της εξειδίκευσης που έχει αναπτύξει στα σχετικά θέματα και της εμπειρίας που διαθέτει στη συνεργασία με την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΠΟΣΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Οι Ενώσεις των Ευρωπαϊκών Τραπεζών έχουν δεσμευθεί προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, για την εφαρμογή αυτοματισμών στη διακίνηση των διασυνοριακών συναλλαγών, οι οποίες θα επιτρέ-

ψουν τη μείωση τόσο του κόστους όσο και του χρόνου διεκπεραίωσης των πιο πάνω συναλλαγών, με τη σταδιακή εφαρμογή του Straight Through Processing (STP) στις συναλλαγές αξίας μέχρι 12.500 ευρώ.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και έχοντας σαν στόχο να μην επιβαρύνονται τα μέλη της περισσότερο από τις τράπεζες άλλων χωρών της Κοινότητας, όσον αφορά το κόστος των εργασιών που απαιτούνται για την κωδικοποίηση και προετοιμασία των στοιχείων που υποβάλλουν για αυτή την κατηγορία των συναλλαγών, στη στατιστική παρακολούθηση του Ισοζυγίου Εξωτερικών Συναλλαγών, απηύθυνε επιστολή στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Ένωση ζητά από την Τράπεζα της Ελλάδος να εξετάσει:

➤ Τη δυνατότητα άμεσης υιοθέτησης ενός ορίου 2.500 ευρώ που μέχρι αυτό δεν θα περιλαμβάνονται

οι σχετικές διασυνοριακές συναλλαγές στη στατιστική παρακολούθηση του Ισοζυγίου Εξωτερικών Συναλλαγών. Τα σχετικά ποσά προτείνεται να αναφέρονται σαν σύνολα ανά χώρα, με ένα γενικό κωδικό.

➤ Την από 1.1.2002 υιοθέτηση της εξαίρεσης, από τη στατιστική παρακολούθηση του Ισοζυγίου Εξωτερικών Συναλλαγών, των διασυνοριακών συναλλαγών αξίας μέχρι 25.000 ευρώ, αντί του ελαχίστου ορίου των 12.500 ευρώ, δεδομένου ότι και άλλες χώρες της Κοινότητας έχουν παρόμοια υψηλότερα όρια.

➤ Την εναρμόνιση των κωδικών Ισοζυγίου με όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΕΝΔΟΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΣΕ ΕΥΡΩ

Με στόχο την εύλογη αντιστάθμιση των απαιτήσεων μεταξύ τραπεζών, για τόκους και έξοδα, που γεννώνται από πληρωμές σε ευρώ, είτε λόγω εσφαλμένης αποστολής ως προς τον αποδέκτη, είτε λόγω εσφαλμένης αποστολής από πλευράς χρόνου, η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία θέτει σε εφαρμογή από την 2α Απριλίου 2001 τις παραπάνω Κατευθυντήριες Οδηγίες.

Η εφαρμογή των Κατευθυντήριων Οδηγιών, εκτιμάται ότι θα βοηθήσει στην επίλυση της πλειονότητας των απαιτήσεων αποζημίωσης με τρόπο αποτελεσματικό από πλευράς χρόνου και κόστους.

A. Πεδίο εφαρμογής

Μέρη υποκείμενα στο πεδίο εφαρμογής των Κατευθυντήριων αυτών Οδηγιών είναι τράπεζες που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα, ως μέλη, σε οποιοδήποτε σύστημα πληρωμών σε ευρώ και τηρούν λογαριασμό εκκαθάρισης σε ευρώ σε οποιαδήποτε Κεντρική Τράπεζα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Οι Κατευθυντήριες αυτές

Οδηγίες δεν αφορούν τις σχέσεις μεταξύ τραπεζών και των πελατών τους είτε αυτοί είναι αποστολείς είτε αποδέκτες πληρωμών.

B. Είδος πληρωμών

Περιλαμβάνονται όλες οι πληρωμές σε ευρώ ανεξάρτητα από τη φύση τους, σχετικά με τις οποίες μια τράπεζα διέπραξε ένα σφάλμα.

Γ. Εύλογη και δίκαιη αποζημίωση

Η τωιαύτη αντιστάθμιση (στο εξής, αποζημίωση) βασίζεται στο επιτόκιο EONIA και περιλαμβάνει επίσης, εκτός του τόκου, και ποσό για την κάλυψη διοικητικών εξόδων, έτσι ώστε το μέρος που πλήττεται να αποζημιώνεται για τον κίνδυνο και τα έξοδα που προκύπτουν για την επίλυση του ζητήματος.

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες υιοθετήθηκαν από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών και εφαρμόζονται από το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα, από την 2α Απριλίου 2001.

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΜΕΣΩ
ΤΟΥ ΔΙΑΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΙΑΣ “DIASPAY”

Την 31.12.2000 έληξε η σύμβαση, που υπογράφηκε το 1997, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της ΔΙΑΣ ΑΕ και των τραπεζών που μετείχαν στο παραπάνω σύστημα για την πληρωμή των αποδοχών των υπαλλήλων και των συνταξιούχων του Δημοσίου.

Οι τράπεζες, λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχή μείωση των διατραπεζικών επιτοκίων, διαπραγματεύτηκαν και πέτυχαν ως αμοιβή, να διαχειρίζονται

τα κεφάλαια των αποδοχών για διάστημα τεσσάρων ημερών *valeur* για το τρέχον έτος. Πρότειναν επίσης και έγινε αποδεκτό η σύμβαση να έχει διάρκεια ενός έτους, έτσι ώστε να υπάρξει η απαιτούμενη προετοιμασία, τόσο όσον αφορά τα συστήματα του Δημοσίου όσο και των τραπεζών, για την υιοθέτηση συμφωνίας η οποία θα βασίζεται σε δραχμική ή ποσοστιαία αμοιβή των τραπεζών.

ΠΛΗΡΩΜΗ ΤΩΝ ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΦΟΡΩΝ ΣΤΙΣ ΔΟΥ
ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΚΑΡΤΩΝ (ΜΕΣΩ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΕFT/POS
ΠΟΥ ΘΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΘΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΣ)

Το Υπουργείο Οικονομικών εκδήλωσε την επιθυμία να τοποθετηθούν συσκευές ΕFT/POS στις ΔΟΥ, οι οποίες θα επιτρέψουν την πληρωμή των πάσης φύσεως φόρων με τη χρήση Καρτών.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών ανταποκρινόμενη θετικά στην πρόσκληση του Υπουργείου ανέ-

θεσε το σχετικό έργο στην εταιρεία ΔΙΑΣ. Η ΔΙΑΣ θα φροντίσει για την εγκατάσταση των ΕFT/POS στις ΔΟΥ που θα επιτρέπουν τις συναλλαγές με κάθε είδους κάρτες. Η σχετική σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου, των τραπεζών και της ΔΙΑΣ ευρίσκεται στο τελικό στάδιο της επεξεργασίας.

ΠΛΗΡΩΜΗ ΤΟΥ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΥ ΦΠΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ, ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ “ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΗΡΩΜΗ ΤΟΥ ΦΠΑ”

Το Υπουργείο Οικονομικών ανακοίνωσε το πρόγραμμα “Ηλεκτρονικής Πληρωμής του ΦΠΑ”. Το πρόγραμμα δίνει τη δυνατότητα σε εκείνους τους φορολογούμενους που συνδέονται ήδη και υποβάλλουν με τη βοήθεια του INTERNET τη χρεωστική δήλωση του ΦΠΑ προς τη Γενική Γραμματεία Πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών, να μπορούν να πληρώνουν τη σχετική οφειλή τους μέσω των τραπεζών. Διευκρινίζεται ότι ο ΦΠΑ κατα-

βάλλεται κατά δήλωση του φορολογουμένου και ο τρόπος πληρωμής του ΦΠΑ από το φορολογούμενο στις τράπεζες, εξαρτάται αποκλειστικά από τις επιχειρηματικές επιλογές της κάθε τράπεζας.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών ανταποκρινόμενη θετικά στην πρόσκληση του Υπουργείου ανέθεσε το σχετικό έργο στην εταιρεία ΔΙΑΣ.

Ήδη το έργο έχει υλοποιηθεί και μεγάλος αριθμός φορολογουμένων εξυπηρετείται από το νέο σύστημα.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΕΟΜΜΕΧ,
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ,
ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ “ΔΙΚΤΥΩΘΕΙΤΕ”

Ο ΕΟΜΜΕΧ ζήτησε τη συνεργασία των τραπεζών προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σε κάθε επιχείρηση να εισπράξει την επιχορήγηση που θα της εγκρίνει ο ΕΟΜΜΕΧ στην τράπεζα που θα επιλέξει.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών ανταποκρινό-

μενη θετικά στο αίτημα του οργανισμού, ανέθεσε το σχετικό έργο στην εταιρεία ΔΙΑΣ.

Η σχετική σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου, των τραπεζών και της ΔΙΑΣ ευρίσκεται στο τελικό στάδιο της επεξεργασίας.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΜΕ ΘΕΜΑΤΑ SWIFT

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, ανταποκρινόμενη σε αίτημα του Οργανισμού Swift, διοργάνωσε Ημερίδα με “Θέματα Swift”.

Στην ημερίδα συμμετείχε εξαιρετικά μεγάλος αριθμός στελεχών, από τράπεζες και χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.

ΣΥΣΤΑΣΗ 97/489/ΕΚ

Το Υπουργείο Ανάπτυξης ζήτησε τη συνεργασία της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών προκειμένου να εναρμονίσει τις διατάξεις της Σύστασης 97/489/ΕΚ της Επιτροπής, σχετικά με τις συναλλαγές που γίνονται με μέσα ηλεκτρονικής πληρωμής και την προσαρμογή της Κοινής Υπουργικής Απόφασης

Φ1-983/91 για την καταναλωτική πίστη προς τις διατάξεις της οδηγίας 98/7/ΕΚ. Η ΕΕΤ επεξεργάστηκε τις θέσεις των τραπεζών και υπέβαλε στο Υπουργείο τις σχετικές προτάσεις, οι οποίες και έγιναν αποδεκτές.

ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ και ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΗΕΒΙC (HELLENIC BANK IDENTIFICATION CODE) ΚΑΙ INTERNATIONAL BANK ACCOUNT NUMBER (IBAN)

Οπως είναι γνωστό, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ζητούν από τις τρά-

πεζες που είναι εγκατεστημένες στη ζώνη του ευρώ, να προχωρήσουν σε εκσυγχρονισμούς των τραπεζι-

κών διαδικασιών που να συμβάλουν τόσο στη μείωση του κόστους, όσο και στη μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης των διασυνοριακών συναλλαγών και ιδιαίτερα εκείνων που αφορούν το ευρύ κοινό.

Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία, στην προσπάθειά της να ανταποκριθεί στο πιο πάνω αίτημα, μελέτησε τα προβλήματα και δεσμεύθηκε προς την Κεντρική Τράπεζα για την πραγματοποίηση όλων των ενεργειών που θα διευκολύνουν την αυτοματοποίηση της μεταφοράς των πιστώσεων από την Τράπεζα του Εντολέα προς την Τράπεζα του Δικαιούχου. [Η διαδικασία αυτή επικράτησε να αναφέρεται σαν *Straight Through Processing (STP)*].

Μία από τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή του STP είναι η υιοθέτηση μιας τυποποιημένης μεθόδου, η οποία θα διευκολύνει την αυτοματοποίηση της αναγνώρισης και επαλήθευσης των τραπεζικών λογαριασμών που διακινούνται στις διατραπεζικές/διασυνοριακές πληρωμές.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζικών Προτύπων (European Committee for Banking Standards, ECBS) κατόρθωσε το πρότυπο IBAN (International Bank Account Number, Διεθνής Αριθμός Τραπεζικού Λογαριασμού) για το οποίο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έχει ορίσει προθεσμία εφαρμογής του στις διασυνοριακές πληρωμές, μέχρι το τέλος του 2001.

Με στόχο τη δημιουργία της υποδομής για την υιοθέτηση του προτύπου IBAN από τις τράπεζες της χώρας μας, η Εκτελεστική Επιτροπή της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών αποφάσισε την έκδοση του ευρετηρίου, το οποίο πήρε το όνομά **HEBIC** από τα αρχικά των λέξεων Hellenic Bank Identification Code.

Ο HEBIC περιλαμβάνει:

➤ Τον τριψήφιο κωδικό της τράπεζας, σύμφωνα με την κωδικοποίηση της Τράπεζας της Ελλάδος. (Όπως αυτή περιέχεται στην υπ. αριθ. 6/23.2.2001 εγκύκλιο της Τράπεζας της Ελλάδος).

➤ Τον τετραψήφιο κωδικό Υποκαταστήματος της Τράπεζας. (Όπως αυτός έχει δηλωθεί από την κάθε τράπεζα και αποτυπώνεται στο ευρετήριο HEBIC).

Το ευρετήριο HEBIC έχει ήδη κυκλοφορήσει από την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών τόσο στην Ελληνική όσο και στην Αγγλική γλώσσα και περιλαμβάνει τον κωδικό HEBIC για κάθε υποκατάστημα τραπεζίας, καθώς και τα πλήρη στοιχεία επικοινωνίας κάθε υποκαταστήματος. Το ευρετήριο προβλέπεται να επανεκδίδεται σε έντυπη μορφή στην αρχή κάθε έτους, ενώ η ηλεκτρονική του μορφή είναι διαθέσιμη από την Ιστοσελίδα της ΕΕΤ και ενημερώνεται τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

Ο Διεθνής Αριθμός Τραπεζικού Λογαριασμού IBAN τον οποίο πρέπει οι τράπεζες να χρησιμοποιούν στις διασυνοριακές μεταφορές πιστώσεων από την 1.1.2002, οφείλει να περιέχει για κάθε χώρα:

- Τον κωδικό της χώρας σε μορφή ISO 3166,
- Δύο ψηφία ελέγχου που υπολογίζονται με κοινό αλγόριθμο για όλες τις χώρες και
- Τον αποκαλούμενο **Βασικό Τραπεζικό Αριθμό Λογαριασμού (BBAN)** της χώρας, που πρέπει να έχει **α)** σταθερό πλήθος ψηφίων για κάθε χώρα και **β)** να περιέχει τον αριθμητικό κωδικό της τράπεζας σε σταθερή και δεδομένη θέση.

Ο BBAN της χώρας μας θα περιέχει:

- Τον HEBIC (Hellenic Bank Identification Code)
- Τον “αριθμό λογαριασμού πελάτη” συμπεριλαμβανομένων και των ψηφίων ελέγχου που τηρούν εσωτερικά οι τράπεζες στα συστήματά τους.

Σχηματικά η δομή του IBAN θα έχει ως εξής:

Παραδείγματα

1. Λογαριασμός στην Εθνική Τράπεζα (011)- Κεντρικό κατάστημα (040)

IBAN 27 χαρακτήρες	
Χώρα	GR
Ψηφία ελέγχου	DD
Αρ. Λογαρ. πελάτη	1234567890
Electronic IBAN	GRDD0110040000001234567890
Paper IBAN	GRDD 0110 0400 0000 0123 4567 890

2. Λογαριασμός στην Τράπεζα EFG Eurobank (026)- Κεντρικό κατάστημα (025)

IBAN 27 χαρακτήρες	
Χώρα	GR
Ψηφία ελέγχου	DD
Αρ. Λογαρ. πελάτη	1234567890123456
Electronic IBAN	GRDD02600251234567890123456
Paper IBAN	GRDD 0260 0251 2345 6789 0123 456

Με την κωδικοποίηση IBAN εξασφαλίζεται:

- Η εναρμόνιση του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος με τα διεθνή πρότυπα
- Η αυτοματοποίηση λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών και ειδικά στο Straight Throw Processing (STP)
- Η μείωση του κόστους και των λαθών κατά τη διατραπεζική μεταφορά κεφαλαίων με συνέπεια την αύξηση της παραγωγικότητας και
- Η αύξηση της ταχύτητας και ασφάλειας των συναλλαγών καθώς και η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών

Η Διατραπεζική Επιτροπή Τυποποιήσεων και Τεχνολογίας της ΕΕΤ εκπόνησε φυλλάδιο ενημέρωσης των τραπεζοϋπαλλήλων καθώς και φυλλάδιο το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την ενημέρωση της πελατείας.

Επίσης εκπόνησε “ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ των Basic Bank Account Number (BBAN) & International Bank Account Number (IBAN)”, καθώς και το “ΧΡΟΝΟ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ IBAN” από το Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα που έχει σαν στόχο την προετοιμασία των τραπεζών της χώρας μας για τη χρησιμοποίηση του IBAN από 1.1.2002 για τις Διασυνοριακές μεταφορές Πιστώσεων.

Συνοπτικά οι υποχρεώσεις που θα αναλάβουν οι τράπεζες είναι οι εξής:

1. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Οι τράπεζες θα πρέπει να ενημερώσουν το προσωπικό και την πελατεία τους για τη δομή, τη χρησιμότητα και τον τρόπο λειτουργίας του IBAN.

Η ενημέρωση θα γίνει με τον τρόπο που θα αποφασίσει αποκλειστικά η κάθε τράπεζα. Π.χ. με εσωτερικά σεμινάρια, με την εκτύπωση του IBAN σε έγγραφα και παραστατικά συναλλαγής παράλληλα με τον υπάρχοντα λογαριασμό του πελάτη, με την εκτύπωση και διανομή ενημερωτικού φυλλαδίου κλπ.

2. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Οι τράπεζες θα πρέπει να προσαρμόσουν τα μηχανογραφικά τους συστήματα σύμφωνα με τις οδηγίες του εγχειριδίου τυποποίησης ET-02 της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, ώστε να έχουν τη δυνατότητα:

- να επαληθεύουν τα ψηφία ελέγχου του IBAN που προσκομίζεται από την πελατεία τους, π.χ. σε διασυνοριακές εντολές πληρωμής.
- να αναγνωρίζουν και να αποκωδικοποιούν τον IBAN που παραλαμβάνουν δια μέσου εντολών προερχομένων από διασυνοριακά ή εγχώρια συστήματα πληρωμών, προκειμένου να κάνουν την εγγραφή στο λογαριασμό του πελάτη τους.

3. ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΕΛΑΤΕΙΑΣ

Οι τράπεζες θα πρέπει να παράγουν και εφοδιάζουν την πελατεία τους με λογαριασμούς σε μορφή IBAN. Τους λογαριασμούς IBAN θα τους παράγουν με βάση τον υπάρχοντα αριθμό λογαριασμού του πελάτη και σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στο εγχειρίδιο Τυποποίησης ET-02 της ΕΕΤ.

**ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΑΝΣΑ
(ΠΡΩΗΝ OSI) Η ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΑΝΑΛΑΒΕΙ ΤΟ PROJECT MANAGEMENT
ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΑΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ
ΜΕ ΤΑ ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΝ ΤΑ CHIP ΤΩΝ ΚΑΡΤΩΝ**

Οι τράπεζες της χώρας μας που ανήκουν στον οργανισμό VISAHELLAS, λαμβάνοντας υπόψη τους σχεδιασμούς και τις επιταγές των διεθνών οργανισμών, που αφορούν την ανάγκη τροποποίησης των μηχανών υποδοχής καρτών (ATM και EFT/POS) για την ανάγνωση καρτών εφοδιασμένων με chip, καθώς και τον εφοδιασμό των καρτών που εκδίδουν με chip, αποφάσισαν τη δημιουργία *Προτύπου*.

Το Πρότυπο θα περιέχει τις ελάχιστες κοινές προδιαγραφές, που θα πρέπει να έχουν τα μηχανήματα ανάγνωσης καρτών εφοδιασμένων με chip, καθώς και τα ελάχιστα κοινά λειτουργικά χαρα-

κτηριστικά που θα πρέπει να έχουν τα ω καρτών έκδοσης ελληνικών τραπεζών, κάτω από τα διεθνή standards EMV που έχουν κατασκευάσει από κοινού οι οργανισμοί: Europay, Mastercard και Visa.

Οι τράπεζες ανέθεσαν στην Ένωση Ελληνικών Τραπεζών να αναλάβει το συντονισμό του σχετικού έργου.

Η σύμβαση μεταξύ της εταιρείας ΧΑΝΣΑ και της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, υπεγράφη την 29 Μαΐου και το έργο προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι 31.12.2001.

**ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ
ΤΗΣ CODE LINE ΤΩΝ ΕΠΙΤΑΓΩΝ ΣΕ ΕΥΡΩ**

Με στόχο τη μείωση του κόστους επεξεργασίας των επιταγών, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, προχώρησε στη δημιουργία προτύπου σχετικού με την Κωδικοποίηση και Τυποποίηση της Code Line των Επιταγών σε ευρώ σε συνδυασμό και με την επικείμενη εφαρμογή στην Ελλάδα του IBAN (INTERNATIONAL BANK ACCOUNT NUMBER)

Με την τυποποίηση της Code Line θα δοθεί η δυ-

νατότητα στις τράπεζες που το επιθυμούν, να προχωρήσουν στην κατάργηση της καταχώρησης με πληκτρολόγηση των στοιχείων των επιταγών, και να αξιοποιήσουν αυτόματες μηχανές ανάγνωσης και διαλογής των επιταγών.

Η εφαρμογή του προ από κάθε τράπεζα θα γίνει σύμφωνα με τα επιχειρηματικά της σχέδια.

**ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ISO 4217 CURRENCY CODES
ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ**

Η ανάγκη προσαρμογής του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος στα ευρωπαϊκά τραπεζικά πρότυπα είναι ιδιαίτερα σημαντική, επειδή συμβάλλει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου και τον προετοιμάζει για τις προβλεπόμενες εξελίξεις, που θα επέλθουν με την ένταξη της χώρας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

Για το λόγο αυτό, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών αποφάσισε ότι οι ελληνικές τράπεζες θα πρέπει να υιοθετήσουν προοδευτικά το πρότυπο ISO 4217 Currency Codes, χωρίς ωστόσο να θεωρηθεί αναγκαία στην παρούσα φάση η δημιουργία ενός δεσμειτικού χρονοπρογράμματος ενσωμάτωσης αυτών των κωδικών από τις τράπεζες, τουλάχιστον μέσα στο

2001, όπου τα μηχανογραφικά προγράμματα των τραπεζών είναι επιβαρυνμένα.

Με τον τρόπο αυτό δεν θα επιβαρυνθεί το τραπεζικό σύστημα με συγκεκριμένο χρονοπρόγραμμα υλοποίησης του προτύπου, αλλά παράλληλα οι

διευθύνσεις μηχανοργάνωσης των τραπεζών θα γνωρίζουν ποιες είναι οι μελλοντικές τάσεις στο θέμα και θα μπορούν να το εντάξουν προοδευτικά στις νέες εφαρμογές τους.

ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

➤ Στη διάρκεια του 2000, συστάθηκε από τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης νομοπαρασκευαστική επιτροπή για θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία ολοκλήρωσε πλέον τις εργασίες της και εκπόνησε σχετικό σχέδιο νόμου. Η ΕΕΤ έλαβε μέρος στις εργασίες της εν λόγω νομοπαρασκευαστικής επιτροπής, έχοντας ως γνώμονα των παρατηρήσεών της, τη θέση ότι οι κανόνες της εταιρικής διακυβέρνησης δεν είναι ορθό να ενσωματώνονται σε νόμο για συγκεκριμένους λόγους, τους οποίους και έθεσε υπ' όψιν των υπολοίπων μελών της επιτροπής. Αντίθετα, κρίνει ότι ο ενδεχόμενος τρόπος υιοθέτησης των εν λόγω κανόνων είναι, λόγω της φύσης τους και σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, η θέση σε εφαρμογή εθελοντικών κωδί-

κων καλής πρακτικής, στο πλαίσιο διαδικασιών αυτορρύθμισης.

➤ Ανεξάρτητα από την πρωτοβουλία περί νομοθετικής ρυθμίσεως του θέματος, η Εκτελεστική Επιτροπή του ΣΕΒ και η Εκτελεστική Επιτροπή της ΕΒΕΕΧΑΑ ενέκριναν την εθελοντική υιοθέτηση Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπως αυτές ενσωματώνονται στο αντίστοιχο κείμενο Αρχών Εταιρικής Διακυβέρνησης που εκπονήθηκε από τον ΣΕΒ σε συνεργασία με την ΕΒΕΕΧΑΑ. Η ΕΕΤ ενημέρωσε τα μέλη της σχετικά, προκειμένου να διερευνήσουν εάν θα υιοθετήσουν τις εν λόγω Αρχές.

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΞΩΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού και της διεθνοποίησης της ελληνικής οικονομίας, χρησιμοποιούνται πλέον διαρκώς περισσότερο από τις ελληνικές επιχειρήσεις τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, για την καλύτερη διαχείριση των κινδύνων στους οποίους εκτίθενται κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους. Στις συμβάσεις παραγώγων είναι σύνηθες μεταξύ των ιδίων συμβαλλομένων να υπάρχουν περισσότερες σχέσεις, εκ των οποίων ανά πάσα στιγμή ορισμένες μπορεί να είναι πιστω-

τικές για τον ένα συμβαλλόμενο, ενώ άλλες να είναι χρεωστικές. Στις περιπτώσεις αυτές ο κίνδυνος αφερεγγυότητας του εκάστοτε αντισυμβαλλομένου είναι δυνατόν να περιοριστεί εάν είναι εφικτός ο συμψηφισμός των αντίθετων αξιώσεων. Η δυνατότητα αυτή του συμψηφισμού προβλέπεται και από την Οδηγία 96/10/ΕΚ, η οποία ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με την υπ' αριθ. 2409/27.3.97 ΠΔΤΕ. Στο ελληνικό δίκαιο, ωστόσο, έχουν εκφραστεί αμφιβολίες ως προς την ισχύ συμβάσεων εκ-

καθαριστικού συμψηφισμού. Δεδομένου, όμως, ότι οι συμβάσεις συμψηφισμού έχουν ήδη κατοχυρωθεί νομοθετικά στα λοιπά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως εκ τούτου υφίσταται κίνδυνος ανταγωνιστικού μειονεκτημάτων για την ελληνική οικονομία, καθίσταται επιτακτική η ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης.

Το εν λόγω ζήτημα ήδη από το έτος 1996 είχε τεθεί υπόψη τόσο του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΕΤ όσο και του Νομικού Συμβουλίου της, το οποίο ενέκρινε το εκπονηθέν τότε σχέδιο νόμου και την αντίστοιχη εισηγητική έκθεση, πλην όμως τελικά

η προτεινόμενη ρύθμιση δεν υιοθετήθηκε από την Πολιτεία.

Το θέμα λόγω της σοβαρότητάς του επαναφέρθηκε στη Νομική Επιτροπή της ΕΕΤ και αποτέλεσε αντικείμενο ειδικής ομάδας εργασίας, που συστήθηκε για τον σκοπό αυτό. Η ειδική ομάδα εργασίας στο α' εξάμηνο του 2001 ολοκλήρωσε την εκπόνηση νέου σχεδίου διατάξεως νόμου, καθώς και σχετικής Εισηγητικής Εκθέσεως, τα οποία υπεβλήθησαν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

**ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 7 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ
ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΧΑΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
(ΥΠ' ΑΡΙΘ. 5/204/14-11-2000 ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΚ)**

Ρύθμιση υπ' αριθ. 5/204/14-11-2000 Απόφασης της ΕΚ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με την υπ' αριθ. 5/204/14-11-2000 Απόφασή της προέβη στη θέσπιση κανόνων συμπεριφοράς των εταιρειών που έχουν εισαγάγει τις μετοχές τους στο ΧΑΑ, καθώς και των συνδεομένων με αυτές προσώπων. Ειδικότερα, προβλέπεται αφ' ενός η υποχρέωση των εν λόγω εταιρειών να γνωστοποιούν αμελλητί στο επενδυτικό κοινό κάθε γεγονός ή πληροφορία, η δημοσιοποίηση των οποίων αναμένεται εύλογα ότι θα επηρεάσει την αγορά των μετοχών τους και αφ' ετέρου η υποχρέωση τήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των παραπάνω γεγονότων ή πληροφοριών πριν από τη δημοσιοποίησή τους. Προς εκπλήρωση δε της υποχρέωσης αυτής, το άρθρο 7 της ως άνω Απόφασης καθιερώνει υποχρέωση των εταιρειών να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα και να θεσπίζουν εσωτερικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένης της σύναψης συμβάσεως εμπιστευτικότητας με τα πρόσωπα που λαμβάνουν γνώση των σχετικών γεγονότων ή πληροφοριών, τα οποία ειδικότερα αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 7 της Απόφασης.

Ερμηνευτικό Ζήτημα

Στην πράξη τέθηκε ζήτημα ερμηνείας του ανωτέρω άρθρου 7, ειδικότερα αναφορικά με τη δυνατότητα ή μη –βάσει της ανωτέρω διατάξεως– υπογραφής ιδιωτικών συμφωνητικών εμπιστευτικότητας από το σύνολο των εργαζομένων ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος. Η ίδια η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ερμήνευσε την ως άνω Απόφασή της, θεωρώντας ότι οι εταιρείες κατ' αρχήν οφείλουν να περιορίζουν τον κύκλο των προσώπων που λαμβάνουν γνώση πληροφοριών με τη συμμετοχή τους σε επίσημες ή ανεπίσημες συζητήσεις και κατ' εξαίρεση να επεκτείνουν τον κύκλο των προσώπων αυτών και –μεταξύ άλλων– στους εργαζόμενους ή τους εκπροσώπους των συνδικαλιστικών τους φορέων. Συνέστησε δε την αποφυγή “ακρωίων” ερμηνειών, που θα μπορούσαν ακόμη και να ακυρώσουν την αποτελεσματικότητα της όλης ρύθμισης.

Αντιμετώπιση

Μετά από σχετική μελέτη και ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, που πραγματοποιήθηκε και από τη Νομική Επιτροπή της ΕΕΤ, υπόψη της οποίας τέθηκε

το ζήτημα, κατέστη σαφές ότι η υπογραφή ιδιωτικών συμφωνητικών εμπιστευτικότητας από το σύνολο των εργαζομένων δεν αντίκειται στους εν λόγω κανόνες συμπεριφοράς και εξυπηρετεί πλήρως τον επιδιωκόμενο σκοπό των διατάξεών τους, ήτοι

τη με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο εξάλειψη του κινδύνου διαρροής στοιχείων ή πληροφοριών πριν την επίσημη δημοσιοποίησή τους.

ΕΠΙΤΑΓΕΣ

Με αφορμή διάφορα ερωτήματα που ανέκυψαν σχετικά με την χρήση των επιταγών στο νέο περιβάλλον του ευρώ, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών υπέβαλε από τις αρχές του έτους στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας πρόταση νομοθετικής ρύθμισης για τις επιταγές σε δραχμές με ημερομηνία έκδοσης μετά την 01.01.2001. Η πρόταση νομοθετικής ρύθμισης, η οποία δεν έχει μέχρι στιγμής υιοθετηθεί, διαμορφώθηκε τελικά ως εξής:

1. Επιταγές σε δραχμές, στις οποίες αναγράφεται ημερομηνία έκδοσης από την 01.01.2002 και εφεξής και εμφανίζονται προς πληρωμή μετά την 01.01.2002, δεν ισχύουν ως επιταγές.

2. Κατ' εξαίρεση, επιταγές σε δραχμές, στις οποίες αναγράφεται ημερομηνία έκδοσης από την 01.01.2002 μέχρι και την 31.12.2003 θεωρείται ότι, (υφιστάμενες ως νομικές πράξεις την 31η Δεκεμβρίου 2001), ισχύουν ως επιταγές μετά την 01.01.2002, και είναι πληρωτέες σε ευρώ, εφόσον συντρέχει μια εκ των κατωτέρω προϋποθέσεων:

α. είτε αποδεικνύεται από δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο βεβαίως χρονολογίας ότι η επιταγή έχει εκδοθεί μέχρι και την 31.12.2001,

β. είτε η επιταγή έχει καταγραφεί σε πινάκια, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν.1957/91 μέχρι την 31.12.2001,

γ. είτε υπάρχει επί του σώματος της επιταγής επισημείωση, στην οποία όλα τα νομίμως λειτουργούντα στην Ελλάδα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να προβαίνουν μέχρι την 31.12.2001, ότι η επιταγή, στην οποία αναγράφεται ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της 31.12.2001 και μέχρι και την 31.12.2003, ενεφανίσθη όχι προς πληρωμή, μέχρι την 31.12.2001.

Στο μεταξύ και μέχρι την οριστική έκβαση της νομοθετικής ρύθμισης, η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, εξέδωσε στις 30.05.2001 ανακοίνωση προς το συναλλακτικό κοινό, με την οποία προέβη σε συστάσεις σχετικά με το θέμα.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

▲ QUALIFIED INTERMEDIARY AGREEMENT (ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟΥ ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗ)

Η Φορολογική Αρχή των ΗΠΑ (IRS), βασιζόμενη σε διασταλτική ερμηνεία της αρχής “γνώρισε τον πελάτη σου”, καθιέρωσε για τις τράπεζες την πρακτική του “Εξουσιοδοτημένου Μεσολαβητή” (Qualified Intermediary). Συγκεκριμένα, η ρύθμιση αφορά στις μη

αμερικανικές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, τα οποία είτε δραστηριοποιούνται στις ΗΠΑ είτε αλλού εμβάζουν στους πελάτες τους, αλλοδαπούς ή μη, εισοδήματα προερχόμενα από αμερικανικές πηγές για τα οποία υπάρχει υποχρέωση παρακράτησης φόρου εισοδήματος στις ΗΠΑ. Οι τράπεζες που επιθυμούν μετά την 01.01.2001 να παρέχουν στους πελάτες τους τις εν λόγω υπηρεσίες υποχρεούνται να συνάψουν με το αμερικανικό Δημόσιο Σύμβαση Εξουσιοδοτημένου

Μεσολαβητή (Qualified Intermediary Agreement). Η υπογραφή της σύμβασης αυτής τελεί στη διακριτική ευχέρεια του συγκεκριμένου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και προϋποθέτει ότι στη χώρα εγκατάστασής του έχουν θεσπιστεί και εφαρμόζονται στην πράξη κανόνες, που διασφαλίζουν ότι η ταυτότητα του συναλλασσόμενου-πραγματικού δικαιούχου του τραπεζικού λογαριασμού είναι απολύτως γνωστή (know-your-customer rules), καθώς επίσης την πηγή προέλευσης των κεφαλαίων του και τη χώρα της πραγματικής κατοικίας ή έδρας του.

Η ΕΕΤ, προκειμένου να κατοχυρώσει τις τράπεζες που λειτουργούν νόμιμα στην Ελλάδα και να έχουν τη δυνατότητα προσχώρησης στη Σύμβαση Εξουσιοδοτημένου Μεσολαβητή, ανέλαβε και πραγματοποιήσε σε συνεργασία με διεθνή σύμβουλο (Arthur Andersen), τη διαδικασία αποδοχής της Ελλάδας από τη Φορολογική Αρχή των ΗΠΑ (IRS). Η αίτηση αποδοχής της Ελλάδος υπεβλήθη στη Φορολογική Αρχή των ΗΠΑ την 22.12.2000. Η ΕΕΤ βρίσκεται σε διαρκή παρακολούθηση του όλου θέματος και ενημερώνει τις τράπεζες για κάθε σχετική εξέλιξη.

▲ ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ ΥΠΟ ΜΟΡΦΗ ΤΟΚΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών η ΕΕΤ συνέταξε “κατάλογο πληροφοριών”, που οι ελληνικές τράπεζες μπορούν να ανταλλάσσουν, στο πλαίσιο εφαρμογής του συστήματος της ανταλλαγής των πληροφοριών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εν λόγω πρόταση οδηγίας.

Το κείμενο της πρότασης οδηγίας έχει δοθεί στις τράπεζες-μέλη της ΕΕΤ προς επεξεργασία και σχολιασμό. Ήδη σε κοινοτικό επίπεδο γίνεται επεξεργασία των επιμέρους τεχνικών ζητημάτων που ανακύπτουν και χρήζουν ομοιόμορφης αντιμετώπισης για την αποτελεσματική υιοθέτηση της προτεινόμενης Οδηγίας.

▲ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΩΝ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩ

Σε συνεργασία με την ΕΤΟ, η ΕΕΤ συνέταξε και απέστειλε ερωτηματολόγιο για το ως άνω θέμα στις ευρωπαϊκές τράπεζες.

▲ ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝΤΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΙΑΓΡΑΦΟΜΕΝΩΝ ΠΟΣΩΝ ΤΟΚΩΝ

Σχετική επιστολή απεστάλη προς το Υπουργείο Οικονομικών με αίτημα ο ως άνω συμψηφισμός να γίνεται “έναντι υποχρεώσεων απόδοσης φόρου επί τόκων καταθέσεων, κατ’ ανάλογον τρόπο με το συμψηφισμό για την επιστροφή φόρου επί τόκων Στεγαστικού Ταμειυτηρίου (ΠΟΛ. 1124/4.6.1991) και για την επιστροφή φόρου επί τόκων καταθέσεων συναλλάγματος μη μονίμων κατοίκων Ελλάδος (ΠΟΛ. 1195/2.7.1997, ΠΟΛ. 1289/3.11.1997)”.

▲ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΜΟΛΟΓΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (εγγρ. Υπ. Οικ. 1048258/10615/B00012/25.5.2000)

Με σχετική επιστολή και υπόμνηση ζητήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών η εξακολούθηση της ισχύος των διατάξεων του άρθρου 17 παρ. 1 του Ν. 2819/2000 μέχρι την 31.12.2001.

▲ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. 38 ΤΟΥ Ν. 2873/2000 ΠΕΡΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΠΑ ΑΠΟ ΛΟΓΙΣΤΗ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟ

Μετά την υποβολή σχετικού αιτήματος από την ΕΕΤ προς το αρμόδιο Υπουργείο, εξεδόθη η υπ’ αριθ. 1061075/10491/B0012/ΠΟΛ.1161/26-6-2001 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία ορίστηκε ειδικά για τις ημεδαπές τραπεζικές εταιρείες ως χρόνος έναρξης ισχύος της ανωτέρω ρυθμίσεως η 1η Ιανουαρίου 2002.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας (22-23 Μαρτίου 2000), τονίστηκε η ανάγκη να επιταχυνθεί η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες μέχρι τέλος του έτους 2005 και να ενισχυθεί η ομοιόμορφη εμφάνιση των οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, εκπονήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή **πρόταση Κανονισμού σχετικά με την εφαρμογή των διεθνών λογιστικών προτύπων**. Η πρόταση υποχρεώνει, το αργότερο από το 2005 και μετά, όλες τις εισηγμένες σε χρηματιστήρια επιχειρήσεις της ΕΕ, καθώς και τις επιχειρήσεις που ετοιμάζονται να εισέλθουν σε οργανωμένη

αγορά να καταρτίζουν τις ενοποιημένες οικονομικές τους καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Προσφέρει επίσης, στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να καταστήσουν υποχρεωτική ή προαιρετική την εφαρμογή των εγκεκριμένων Διεθνών Λογιστικών Προτύπων σε σημαντικούς τομείς της οικονομίας, ανεξάρτητα από το εάν οι επιχειρήσεις είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά κινητών αξιών ή όχι.

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών παρακολουθεί και επεξεργάζεται το θέμα με γνώμονα την αποτελεσματική προσαρμογή του ελληνικού θεσμικού πλαισίου στα νέα δεδομένα.

ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ

Παράλληλα με την πρόταση του κανονισμού βρίσκεται σε εξέλιξη και πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που θα τροποποιεί τις οδηγίες 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ, όσον αφορά τις αρχές αποτίμησης για τους ατομικούς και ενοποιημένους ισολογισμούς συγκεκριμένων μορφών εταιρειών.

Η συγκεκριμένη πρόταση προβλέπει ένα εξειδικευμένο πλαίσιο για τις βιομηχανικές εταιρείες και δεν τροποποιεί τις οδηγίες 86/635/ΕΟΚ και 91/674/ΕΟΚ που αφορούν τη λογιστική των τραπεζικών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων αντιστοίχως. Δεν έχει άμεση επίπτωση στον τρόπο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, τα οποία θα συνεχίσουν να καταρτίζουν τους ατομικούς και ενοποιημένους ισολογισμούς τους σύμφωνα με την οδηγία του Συμβουλίου 86/635/ΕΟΚ (“Οδηγία για τη λογιστική των τραπεζών”), τουλάχιστον κατά το άμεσο μέλλον και μέχρι να αναθεωρηθεί η εν λόγω οδηγία.

Με αφορμή την παραπάνω πρόταση διατυπώ-

θηκε ο προβληματισμός για το κατά πόσον θα ήταν σκόπιμο οι τράπεζες να υπαχθούν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής ή αυτό να γίνει μεταγενέστερα, μέσω αναθεώρησης της οδηγίας του Συμβουλίου 86/635/ΕΟΚ (“Οδηγία για τη λογιστική των τραπεζών”).

Η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών υποστηρίζει τις απόψεις διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής της πρότασης, έτσι ώστε να καταλαμβάνει τις ατομικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων. Επισημαίνει όμως ότι οι ιδιαιτερότητες των δραστηριοτήτων των πιστωτικών ιδρυμάτων, απαιτούν ένα πλαίσιο αποτίμησης, με σαφώς λιγότερες από μέρους τους επιλογές, ώστε να μη διακυβεύεται η συγκρισιμότητα των τραπεζικών ισολογισμών, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ότι πρέπει να δοθεί στις τράπεζες ένα μεταβατικό στάδιο για την έγκαιρη και ορθή προετοιμασία τους.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία και με πρωτοβουλία της CSR Europe (το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη στην Ευρώπη) ανέλαβαν μέσω ομάδας εργασίας που συστήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος CSR Europe Programme “Finance and Corporate Social Responsibility” (Χρηματοοικονομική και Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη), να εκπονήσουν μελέτη με στόχο την κατάρτιση ενός Ευρωπαϊκού Εθελοντικού Χάρτη για την παροχή ενός ελάχιστου επιπέδου τραπεζικών υπηρεσιών προς όλους (Voluntary European Charter on a Minimum Level of Banking Services for All). Τα κράτη-μέλη καλούνται, στο πλαίσιο των εθνικών τους μέτρων ενάντια στη φτώχεια και την κοινωνική απομόνωση, να αναπτύξουν πολιτικές και πρωτοβουλία με στόχο την παροχή προς όλους της δυνατότητας πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες, ενώ παράλληλα να ενθαρρύνουν την κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων.

Σε κοινοτικό επίπεδο πραγματοποιήθηκε μελέτη στο χρηματοοικονομικό κλάδο, προκειμένου να διερευνηθεί κατά πόσο τα κράτη-μέλη έχουν αναλάβει πρωτοβουλία για τη διασφάλιση πρόσβασης σε βασικές-θεμελιώδεις τραπεζικές υπηρεσίες. Από τη μελέτη αυτή προέκυψε ότι υπάρχουν κράτη-μέλη που έχουν ήδη δραστηριοποιηθεί προς αυτή την κατεύθυνση και συγκεκριμένα το Βέλγιο, η Φινλανδία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ολλανδία, η Πορτογαλία και η Σουηδία. Τα κράτη-μέλη αυτά είτε έχουν υιοθετήσει εθελοντικό κώδικα, όπως το Βέλγιο, η Φινλανδία και η Γαλλία, είτε έχουν προβεί σε έκδοση συστάσεων, είτε στη λήψη νομοθετικών μέτρων ή ακόμη και στη σύναψη συμβάσεως, στην οποία εθελοντικά προσχωρούν οι ενδιαφερόμενες τράπεζες. Αξίζει, στο σημείο αυτό να αναφερθεί το παράδειγμα της Ιταλίας, που στην τραπεζική της νομοθεσία προβλέπει ρητά ότι “καμία τράπεζα δεν υποχρεούται στη σύναψη συμβατικής σχέσης με κάθε άτομο”, καθώς επίσης και το παράδειγμα της Σουηδίας της οποίας η νομοθεσία προβλέπει υποχρέωση

των τραπεζών να δέχονται όλες τις χρηματικές καταθέσεις εκ μέρους του κοινού.

Η ευρωπαϊκή πρωτοβουλία της CSR Europe περιλαμβάνει τις ακόλουθες δύο δράσεις:

> **την υιοθέτηση ενός Ευρωπαϊκού Εθελοντικού Χάρτη** αναφορικά με την πρόσβαση σε βασικές τραπεζικές υπηρεσίες, με βάση εφαρμοσμένες πρακτικές σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, και

> **τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Επιτροπής** για τον έλεγχο της ένταξης στο χρηματοοικονομικό τομέα.

Ο Χάρτης θεσπίζεται για να αποτελέσει πηγή έμπνευσης για την ανάπτυξη ειδικής δυναμικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο αναφορικά με την υποστήριξη της ένταξης στο χρηματοοικονομικό τομέα (π.χ. την υπογραφή και εφαρμογή Εθνικών Εθελοντικών χαρτών).

Ο Χάρτης υποστηρίζει την αρχή της αυξανόμενης ανάληψης βασικών τραπεζικών υπηρεσιών. Επιπλέον, ενθαρρύνει την εισαγωγή του βασικού τραπεζικού λογαριασμού κατά τρόπο ώστε να γίνονται σεβαστές οι εθνικές ιδιαιτερότητες.

Ο Χάρτης προωθεί επιπλέον όλες τις δράσεις για την εφαρμογή πρόσβασης σε τραπεζικές υπηρεσίες, όπως την ανάπτυξη προϊόντων, την άσκηση εμπορικής πολιτικής, τη διανομή καναλιών, την ενημέρωση του καταναλωτή και τη χρηματοοικονομική εκπαίδευση.

Η εφαρμογή του Χάρτη θα εποπτεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ελέγχου της Χρηματοοικονομικής Ενταξης (European Monitoring Committee on Financial Inclusion) ανοικτή σε εκπροσώπους τραπεζών, ενώσεων τραπεζών σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ταχυδρομεία, καθώς και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.

Σε κοινοτικό επίπεδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε την 18η Ιουλίου 2001 Πράσινη Βίβλο για την προώθηση του Ευρωπαϊκού Πλαισίου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΕΕΤ έχει συστήσει Ομάδα Εργασίας για περιβαλλοντικά θέματα. Ο τομέας αυτός είναι πολύ δυναμικός αλλά και νέος για τις τράπεζες, οι οποίες κρίνουν ότι οι σχετικές πρωτοβουλίες της ΕΕ που αφορούν την “περιβαλλοντική ευθύνη” των τραπεζών τους αφορά άμεσα. Ο λόγος είναι ότι χρηματοδοτήσεις έργων από τις τράπεζες μπορούν να επηρεάζουν τη διαχείριση κεφαλαίων με τρόπο που επιδρά αρνητικά στο περιβάλλον.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΕΕ επιθυμώντας να συντάξει σχετικό σχέδιο οδηγίας επιδίωξε την εκπόνηση νομικών και οικονομοτεχνικών μελετών για να διαπιστώσει:

α. τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη-μέλη και οι ΗΠΑ αντιμετωπίζουν νομικώς το ζήτημα ευθύνης τρίτων σε περίπτωση ζημίας στο περιβάλλον και **β.** σε ποια έκταση μπορεί να ζητηθεί από τον υπαίτιο και τον τρίτο η κάλυψη της ζημίας αυτής που προκλήθηκε στο περιβάλλον. Εξετάστηκε επίσης η προσχώρηση του συνόλου των κρατών-μελών στη Συνθήκη του Λουγκάνο για την αστική ευθύνη για ζημία, που προκαλείται από ενέργειες επιβλαβείς στο περιβάλλον (σημειώνεται ότι η Ελλάδα έχει προσχωρήσει ήδη στη σύμβαση αυτή).

Κύρια στοιχεία της προτεινόμενης νομοθεσίας της ΕΕ είναι:

1. Θα έχει ως βάση την ευθύνη επανόρθωσης ζημιών χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο δόλος ή η αμέλεια του ρυπαίνοντα.
2. Δεν θα έχει αναδρομική ισχύ.
3. Θα επιτρέπει λογική άμυνα του ρυπαίνοντα, αλλά η τήρηση των όρων της σχετικής άδειας δεν θα είναι αρκετή.
4. Θα καλύπτει ζημία σε κάθε στοιχείο του περιβάλλοντος. Εξεταστέο είναι αν θα περιορισθεί στη ζημία που προκαλείται από ορισμένες μόνο δραστηριότητες ή όχι.
5. Θα καλύπτει κάθε περιβαλλοντική ζημία (καθαρισμό περιοχής και οικολογική ζημία), καθώς και βλάβη προσώπων ή περιουσίας.
6. Υπεύθυνος θα είναι αυτός που έχει τον έλεγχο της ενέργειας που προκαλεί τη βλάβη.
7. Σε περίπτωση πολλών υπευθύνων, η ζημία θα επιμερίζεται με τον πιο δίκαιο τρόπο, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της μεγαλύτερης αποκατάστασης και ικανοποιητικής αποζημίωσης.

Η αγορά για οικονομικά και ασφαλιστικά μέσα πρέπει να ενθαρρυνθεί, χωρίς να επιβληθούν απαιτήσεις που δεν μπορούν να εφαρμοσθούν.

